

Anul V
Nr. 9
APRILIE
2015

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

DOXOLOGIA

*”Ziua Învierii, să ne luminăm, popoare!
Paștile Domnului, Paștile!”*

“Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele dedesubt..”

Hristos a Înviat!

Sfântul Iustin Popovici (1894 - 1979) spunea că “toată istoria creștinismului nu este altceva decât istoria unei singure și unice minuni, a minunii Învierii lui Hristos, care se continuă neîntrerupt în inimile creștinilor, zi de zi, an de an, veac de veac, până la cea de-a Doua Venire”. Sfântul Apostol Pavel ne învață că, **Învierea Domnului Hristos este izvor de pace, de lumină, de bucurie și temelie credinței noastre** (I Corinteni, 15, 12-20).

Acest “Praznic al Praznicelor și Sărbătoare a Sărbătorilor” este dominat de lumina ce ne răsare din Mormântul Domnului și care ne umple sufletele, dând sens vieții noastre. Cântarea liturgică exprimă foarte bine modul în care se revărsă Lumina Învierii peste întreaga creație a lui Dumnezeu și ne îndeamnă la prăznuire: **“Acum toate s-au umplut de lumină: și cerul și pământul și cele dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit”**. În acest sens își începea “Cuvântul de învățătură” din noaptea Învierii și Sfântul Ioan Gură de Aur, zicând: “De este cineva credincios și iubitor de Dumnezeu, să se bucure de acest Praznic frumos și luminat”.

Să ne amintim că în noaptea Sfințelor Paști se sting în biserică toate luminile, numai candela de pe Sfânta Masă din Sfântul Altar rămâne aprinsă. Spațiul întunecos este chipul morții și al iadului în care a coborât Hristos cu sufletul Său. Candela aprinsă de pe Sfânta Masă este sufletul viu și îndumnezeit al Mântuitorului coborât la iad. Arhiepiscopul său preotul adresează chemarea **“Veniți să primiți lumină!”** tuturor, nu doar anumitor persoane. Pe toți ne cheamă să facem trecerea de la întunericul morții la lumina vieții veșnice.

Iar această trecere este exprimată prin aprinderea tuturor lumânărilor de la

o singură lumânare. Întunericul nopții este străpuns de o lumină mare, încât cu adevărat “cerul și pământul sunt pline de lumină”. Biserica numește săptămâna de după Înviere ca fiind Săptămâna Luminată. Ea ne cheamă să purtăm în noi lumina Învierii lui Hristos și în această lumină “să ne îmbrățișăm unul pe altul și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi”.

Lumina pe care o purtăm în mâini este una mântuitoare, întrucât izvorul ei este Trupul jertfit și înviat al Domnului Hristos. Aici este tâlcul limpede, înalt și cutremurător totodată, al luminii pascale. În Lumina Învierii vedem sensul și puterea Crucii, percepem vremelnicia morții, transformată în trecere, ne îndreptăm către destinația finală a omului, îndumnezeirea lui, căutând să pătrundem taina Bisericii și a Împărăției - nemurirea noastră prin Învierea Lui Hristos.

Iată cum lumânarea pe care o purtăm aprinsă la Înviere constituie un îndemn la însușirea roadelor Minunii care a produs-o, adică Învierea Domnului din morți. **Trebuie, așadar, să ne lăsăm luminați launtric de ea, rodind la rândul nostru lumină spirituală, prin credință și prin faptele iubirii creștine.**

“Veniti de primiți nemurire!”, deși nu este o reproducere “ad litteram”, reprezintă chemarea pe care o rostește Biserica în mod solemn, la fiecare praznic al Sfințelor Paști și pe care o reînnoiește în fiecare Sfântă Liturghie. Chiar dacă suntem conștienți că este o invitație de nerefuzat, atât de mult suntem legați de cele ale lumii acesteia, încât “ne permitem” deseori să o ignorăm. Mântuitorul Hristos ne spune clar pe ce cale să mergem, prezentându-ne răsplata, dar ne și încearcă credința: “Eu sunt Învierea și Viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?” (Ioan 11, 25-26). Învățăm așadar, că scopul ultim al vieții omului pe pământ este pregătirea pentru viața cerească veșnică. Aici suntem într-o trecere, într-un “paște” spre Împărăția Cerurilor, spre cetatea stabilă, netrecătoare din Împărăția Preasfintei Treimi. Acest adevăr este cuprins și în Crezul nostru sau în Simbolul Credinței, la sfârșitul căruia noi mărturisim: “Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie”.

Duminica, cea dintâi zi a săptămânii, este Ziua Învierii și ea luminează fiecare săptămână a vieții noastre. Prin Învierea lui Hristos viața creștinului este îndreptată spre învierea cea de obște și spre Împărăția Cerurilor. **Această lumină a învierii lui Hristos este lumina sau sensul ultim al vieții creștine.** De aceea, purtăm lumânări în mână în noaptea de Paști, simbolizând prin aceasta că am învățat care este sensul vieții noastre, Învierea și Împărăția lui Dumnezeu. Ar trebui ca fiecare zi din viața creștinului să se desfășoare sub binecuvântarea luminii și iubirii lui Hristos. În fiecare zi suntem chemați să adunăm lumină în suflet prin gândul bun, prin cuvântul bun, prin fapta bună, prin iubirea jertfelnică. Iar lumina pe care o adunăm în suflet în timpul vieții pământești este un semn sau o dovadă a prezenței iubirii milostive a lui Hristos în viața noastră și o arvună a luminii din Împărăția Preasfintei Treimi.

Așadar, la Praznicul Învierii Domnului Hristos totul este lumină și suntem chemați să avem lumina dumnezeiască în suflete, devenind candelă ale Învierii și s-o împărțim celorlalți. Cântarea liturgică din biserică ne îndeamnă să-L preamărim cu bucurie pe Mântuitorul ca Lumina a lumii și să mărturisim credința noastră în deoiființimea Fiului cu Dumnezeu Tatăl, zicând: “Lumină ne-a strălucit nouă, Hristoase Dumnezeule, venirea Ta; Lumina cea din Lumina, strălucirea Tatălui, toată făptura ai luminat” (Vecernia Praznicului). Și axionul Praznicului Învierii este un îndemn la luminare launtrică, bucurându-ne de harul lui Dumnezeu: “Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime, că slava Domnului peste tine a răsărit...”.

Să avem pururea lumina, bucuria și harul Învierii Domnului Hristos în sufletele și în casele noastre, mărturisind credința cea adevărată!

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Scrisoare Pastorală la Învierea Domnului

Hristos Cel Înviat Pâinea Vieții Noastre

† IOSIF, prin harul lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Mitropolit al Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale

Iubitului cler, cinului monahal și dreptslăvitorilor creștini din această de Dumnezeu păzită Arhiepiscopie, har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl, iar de la noi părintească binecuvântare!

„Eu sunt pâinea cea vie care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu.” (In 6, 51)

HRISTOS A ÎNVIAT!

**Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși,**

Am trăit în aceste zile ale Săptămânii Patimilor momente foarte intense și importante pentru viața noastră creștină de următori ai lui Hristos și de ucenici ai Lui. Ne-am aplecat în rugăciunea și Liturgia din fiecare zi asupra tuturor suferințelor, dar și nedreptăților noastre omenești luate asupra-Și de către Domnul Hristos, Care le-a primit pentru noi pe Cruce. „Să fie răstignit” (Mt 27, 23), strigau odinioară cei pe care El îi iubea și pentru care Se răstignește, dar strigăm și noi astăzi prin aceea că facem păcatul. Toți L-au părăsit atunci, precum și noi Îl părăsim prin păcat, chiar dacă ne numim ca fiind prietenii Săi. Când confortul și viața noastră sunt în joc, când ne sunt atinse propriile interese, ne lepădăm, Îl părăsim, nu Îl mai cunoaștem, ne îndepărtăm, ne ascundem, ne spălăm pe mâini de El și de cele pe care Îl facem să le sufere, precum Pilat. Ne dezicem de cuvintele Lui, de dragostea Lui, de faptele Lui pentru noi, de aceea că doar în El se lucrează mântuirea oamenilor, căutăm la alte lucruri salvatoare, la iluziile și conforturile noastre de fiecare zi, la legile și neputințele omenești care ne-ar putea salva oarecum din singurătatea și suferința interioară la care ne condamnă păcatul ca îndepărtare de Dumnezeu și de adevăr. Nici în cele mai grele chinuri pe care omul I le-a procurat, Hristos nu S-a dezis de om, nu l-a lepădat, nu l-a batjocorit, nu l-a uitat, nu l-a înjosit, nu l-a luat în râs, Se face frate al celor mici și năpăstuiți, la toți le întinde mâna Sa cea puternică prin milă, mângâietoare prin dragoste, împreună-suferind cu noi și împreună-murind cu noi.

Deși căutăm cu disperare dragostea Lui, izvor a toată dragostea, slăbiciunea noastră face să ne lepădăm de El ca odinioară Petru și toți Apostolii, să ne îndoim de El, să Îl negăm, deși El nu ne părăsește, nu ne leapădă, deși El nu se îndoiește de noi. Au făcut-o până și Apostolii, atunci când viața lor a fost amenințată, dar repede și-au venit în fire și au mărturisit apoi cu prețul vieții dragostea lor pentru Hristos Cel Răstignit și Înviat.

Sfântul Pavel, cel care i-a persecutat pe Apostoli, urmărindu-i ca să-i omoare, a ajuns să predice lumii întregi Învierea Celui pe Care Îl persecuta odinioară. Și de-a lungul veacurilor, următori Sfântului Pavel, Hristos Domnul a făcut din dușmani aliații Săi, din persecutori, persecutați, din cei slabi, puternici, din cei uitați și neluți în seamă de nimeni, vestitori ai Evangheliei în toată lumea. Îi face pe cei îndoielnici prieteni, pe cei de neiertat, moștenitori ai raiului, sufletele arse de păcat și neputințe și de dorul după adevăr și dragostea lui Dumnezeu le-a înălțat și le-a dăruit frumusețea cerească netrecătoare. Orbii și surzii au

văzut și auzit Cuvântul Lui și muții l-au spus lumii întregi. În Botezul pe care l-am primit, moartea a devenit viață, păcatul l-a șters și întunericul l-a transformat în lumină, dându-ne vederea celor cerești, netrecătoare. A schimbat omul cu dragostea Lui, însă doar pe cel care se lasă cucerit și schimbat de ea. A schimbat lumea întregă și curgerea istoriei morții a preschimbato-o cu dragostea Lui în istoria Învierii.

Iubiți credincioși,
Hristos a făcut din noi mădulare ale Trupului Său care este Biserica, cea care de 2000 de

ani stă mărturie a dragostei Lui pentru omenire. Dragostea pentru omul chemat la demnitatea cerească și la frumusețea dumnezeiască l-a urcat pe Hristos pe Cruce, de unde neîncetat strigă Părintelui ceresc, spre iertarea noastră: „Părinte, iartă lor, că nu știu ce fac” (Lc 23, 34). Ne împacă neîncetat cu Părintele ceresc, redă sufletului nostru, omului lăuntric, lumina frumuseții dumnezeiești prin iertare, dar și trupului nostru strălucirea Trupului Său înviat, precum ne spune și Sfântul Ioan Gură de Aur: „Dacă trupul nostru este mădular al lui Hristos, și dacă Hristos a înviat, apoi negreșit că și trupul va urma Capului” (Sfântul Ioan Gură de Aur, Comentariile sau Tălcuirea Epistolei întâi către Corinteni, omilia XVII, p. 174 – în „Lumina Sfintei Scripturi, Antologie tematică din opera Sf. Ioan Gură de Aur, vol. II, ed. Trinitas, Iași, 2007, p. 42).

Cu tot cel ce stă înaintea lui Dumnezeu Tatăl, în Taina Spovedaniei, mărturisindu-și păcatele și neputințele, Hristos Însuși stă cu el înaintea Tatălui cu Care îl împacă și îl ridică, îl învie. Pentru fiecare dintre noi coasta Lui izvorăște iertare și hrană cerească, dându-i-Se în Sfânta Împărtășanie, care ne spală și ne învie, prin care primim iertarea și ne sălășluim în cer,

devenim cerești și pământești în același timp, devenim cerești, dar și mai umani, pentru că învățăm de la Hristos să iubim pe fratele nostru precum El ne iubește. Rosta Învierii lui Hristos se vede nu numai în veșnicie, ci și aici și acum, imediat, noi fiind purtători în faptele noastre ai realității Învierii, mărturisitori prin faptă, prin iubire, ai Învierii care deja lucrează în noi și care ne face liberi față de păcat.

Hristos Domnul ne cheamă deci la împăcarea cu Tatăl ceresc și cu semenii prin Taina Iertării pe care a pus-o în Biserica Sa, făgăduind și dând putere Ucenicilor să lege și să dezlege toate. „... a suflat asupra lor și le-a zis: luați Duh Sfânt, cărora le veți ierta păcatele, le vor fi iertate și cărora le veți ține, vor fi ținute” (In 20, 22-23), ca apoi să hrănească pe cel împăcat cu pâinea cea cerească, Taina Trupului și Sângelui de viață și de iertare dătătoare, hrana dumnezeiască lăsată nouă spre iertare și înviere. Nimeni nu ajunge să guste din Taina Învierii și din roadele ei dacă nu s-a împăcat, dacă nu și-a spălat și prănit sufletul în Taina Spovedaniei sau a Împăcării cu Părintele ceresc și cu frații săi, dar și cu sine – pentru că fiecare dintre noi are să se împăce și cu sine însuși – și nu a primit pe Hristos în inima lui, singurul Care poate aduce iertarea desăvârșită.

Iubiți frați și surori,

Anul acesta, cum vă spuneam și în scrisoarea pastorală de la

Nașterea Domnului, Biserica noastră ne cheamă să aprofundăm atât împreună, cât și fiecare în parte Taina Spovedaniei și Taina Sfintei Împărtășanii, a Euharistiei. Dar cea mai bună aprofundare pentru noi este practicarea lor, nu doar din când în când, rar, ci să lăsăm să crească în noi dorul după Hristos, cât mai mult, bine știind că fără El și fără să fim împăcați cu Dumnezeu, viața noastră nu are sens și inima se răcește și se îndepărtează de dragostea Lui. Prin mâinile preotului primim iertarea și împăcarea cu Părintele ceresc, Îl primim pe Hristos în noi, Care ni se dăruiește ca noi înșine să putem dărui Lui și aproapelui, să Îl putem vedea pe El în aproapele și pe aproapele în El. El este Viața noastră.

Să zicem și astăzi, la această Sărbătoare a sărbătorilor, lui Hristos Cel Înviat din morți, Paștile nostru, Pâinea noastră de viață veșnică dătătoare, împreună cu Sfântul Simeon Noul Teolog: „Tu, Hristoase – Împărăție Cerească, Tu – Pământ al celor blânzi, Tu – Rai plin de verdeață, Tu – Cămară Dumnezeiască, Tu – Taină negrăită, Tu – Masă pentru toți, Tu – Pâinea vieții, Tu – Băutură nouă, Tu – Potir cu apă și Apa vieții, Tu pentru fiecare sfânt – Făclie nestinsă, Tu – și Haină, și Cunună, și Împărțitor al cununilor, Tu – Încântare și Împăcare, Tu – Desfătare și Slavă, Tu – Veselie și Bucurie”, nădejdea vieții noastre, slavă Ție!

HRISTOS A ÎNVIAT!

† Mitropolitul Iosif

Paris, Sfintele Paști

“Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. (*Troparul Învierii*)

Rugăciunea Părintelui Arsenie Boca

Doamne Iisuse Hristoase, ajută-mă ca astăzi toată ziua să mă lepăd de mine însumi, că cine știe din ce nimicuri mare vrajbă am să fac și astfel, ținând la mine, să Te pierd pe Tine.

Doamne Iisuse Hristoase, ajută-mi ca rugăciunea Preasfântului Tău nume să-mi lucreze în minte mai mult decât fulgerul pe cer, ca nici umbra gândurilor rele să nu mă întunece, căci iată păcătuiesc în tot ceasul.

Doamne, Cea ce vii în taină între oameni, ai milă de noi, că umblăm împiedicându-ne prin întuneric. Patimile au pus tină pe ochii minții, uitarea s-a întărit în noi ca un zid, împietrind în noi inimile noastre și toate împreună au făcut temniță în care Te ținem bolnav, flămând și fără haină, așa risipind în deșert zilele noastre, umbriți și dosădiți până la pământ.

Doamne, Cel ce vii între oameni în taină, ai milă de noi și pune foc temniței, aprinde dragostea în inimile noastre, arde spinii patimilor noastre și fă lumină sufletelor noastre. Doamne, Cea ce vii în taină între oameni, ai milă de noi, vino și Te sălășluiește întru noi, împreună cu Tatăl și cu Duhul Tău cel Sfânt. Căci Duhul Sfânt se roagă pentru noi cu suspine negrăite, când graiul și mintea rămân neputincioase. Doamne, Cel ce vii în taină, ai milă de noi, căci nu ne dăm seama cât suntem de nedesăvârșiți și cât ești de aproape de sufletele noastre și cât ne depărtăm noi prin păcatele noastre.

Ci luminează lumina Ta peste noi, ca să vedem lumina prin ochii Tăi, să trăim în veci prin viața Ta. Lumina și Bucuria noastră, slavă Ție! Amin.

Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete Sfântul Ioan Gură de Aur și unitatea Bisericii

Biserica lui Hristos a fost dintotdeauna amenințată în unitatea ei, atât din partea adversarilor externi, cât mai ales a celor interni, prin aceștia din urmă adevărându-se cuvintele profetice ale Mântuitorului: „Mulți vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt Hristos!, și pe mulți îi vor amăgi... Iar din pricina înmulțirii fărădelegii, iubirea multora se va răci“ (Matei 24: 5, 12), provocând dezbinări între creștini.

Ereziile și sectele, dușmanii interni ai Bisericii, sunt tot atât de vechi ca și creștinismul, tulburând adesea Biserica, rupându-se de la sânul ei, părăsind învățătura apostolică și afectând astfel unitatea lăuntrică a

Bisericii.

Sfânta Scriptură și apoi Sfinții Părinți au subliniat importanța unității Bisericii și necesitatea păstrării ei, arătând că în ființa ei Biserica este unică sau una, că există adică o singură Biserică adevărată în raport cu orice alt așezământ care și-ar lua tot numele de Biserică. Pe de altă parte, Biserica este unitară, în sensul că ea alcătuiește un întreg

organic prin conținutul și structura ei.

Mântuitorul cerea tuturor celor care voiau să intre în „biserica Sa“ (Matei 16, 18) să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-I urmeze Lui (Luca 9, 23), renunțări și abnegații grele pentru om. Cunoscând însă slăbiciunea omenească și prevăzând dizidențele ce se vor ivi între cei înmănușeați în Biserica Sa, El Se roagă Tatălui Ceresc „ca toți să fie una“ (Ioan 17, 21), făgăduind că va fi mereu în mijlocul celor adunați în numele Lui (Matei 18, 20).

Dacă în primele trei veacuri creștinismul îi înfrățise pe credincioși într-o unitate a credinței și dragostei, ereziile i-au împărțit în comunități separate, iar sectarismul a tulburat unitatea și armonia Bisericii.

„Luptele Bisericii, tot atâtea biruințe“

Epoca Sfântului Ioan Gură de Aur n-a fost nici ea scutită de astfel de vicisitudini pentru Biserică. Erezia se înfipsea ca un ghimpe în trupul Bisericii biruitoare, provocând tulburare și dezbinare în sânul ei. În confuzia generală provocată de schimbările politice și de crizele interne, tabere rivale agitate de ereziarhi subminau unitatea Bisericii. Deși legile statului nu-i favorizau pe eretici, împărații erau uneori nehotărâți și inconsecvenți, acordând unora dintre eretici drepturi refuzate mai înainte.

Simțul răspunderii față de păstrarea unității Bisericii izvorăște în concepția Sfântului Părinte din sentimentul de adâncă venerație față de însăși ființa Bisericii.

În măreția Bisericii constă și tăria ei. **Măreția Bisericii**, zice Sf. Ioan Gură de Aur, **constă în faptul că luptele ei sunt tot atâtea biruințe, primejdiile pe care le înfruntă, tot atâtea triumfuri, ultragiile îi măresc slava, iar rănille o lasă neînduplecată, căci nimic nu este mai puternic decât Biserica.** Dacă lupti împotriva unui om, ori biruiesti, ori vei fi răpus, însă dacă lupti împotriva Bisericii, nu e cu putință să învingi, **căci Dumnezeu este totdeauna Cel mai tare, iar Biserica este mai puternică și decât cerul**, după cuvintele Mântuitorului, „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece!“ (Matei 24, 35).

Numele Bisericii? Unire și armonie

Biserica strălucește mai luminos decât soarele, în timp ce dușmanii ei s-au stins împreună cu puterea lor, pentru că Biserica este nemuritoare. Ea este mai măreață decât cerul, care a fost făcut de dragul omului, căci cerul este pentru om, nu omul pentru cer.

Pacea și armonia între oameni sunt temelia principală a unității Bisericii și a solidarității creștinilor întreolaltă. Biserica, pe care Sf. Pavel o numește Biserica lui Dumnezeu, trebuie, după Sfântul Ioan Gură de Aur, să fie într-adevăr una, căci numele Bisericii nu este acela de dezbinare, ci de unire și armonie. Deși separată prin distanțe, Biserica trebuie să fie totuși una; chiar dacă locurile îi separă pe creștini. Domnul, Stăpânul lor comun, îi unește. Unitatea în Domnul este mai puternică decât unitatea de loc, pentru înfăptuirea unirii.

Imaginea Bisericii ca trup tainic al lui Hristos o dezvoltă Sfântul Ioan Gură de Aur adeseori. Astfel constată că unitatea credinței constă în faptul că noi toți alcătuim un singur trup, că ne recunoaștem ca fiind toți uniți între noi. Altă dată, comentând cuvintele Apostolului Pavel despre Hristos, capul Bisericii, care este trupul Lui, „plinătatea Celui ce plinește toate într-un toți“ (Efeseni 1, 23), Sfântul Ioan Gură de Aur adaugă că într-adevăr Biserica este plinătatea lui Hristos, în sensul că trupul este împlinirea capului, iar capul, împlinirea trupului.

Pentru menținerea și apărarea unității Bisericii, Sfântul Ioan Gură de Aur nu ostenește făcându-i pe credincioși, prin povățuiri și îndemnuri, să cultive legătura păcii și unirea dragostei întreolaltă. „Nu-i insultați, îndeamnă sfântul nostru, dacă sunteți mai mari, pe cei care sunt mai mici. Feriți-vă să vă jigniți pe voi jignindu-i pe aceștia. Fiecare să aibă aceeași grijă față de toți ceilalți, fiecare veghind asupra mântuirii aproapelui.“

Unitatea domnește atunci când avem același crez

Este adevărat că Biserica este alcătuită din cele mai contrastante elemente, constituind totuși o singură turmă: pe lângă oameni delicați, blânzi și buni, ea cuprinde și oameni sălbatici, cruzi, care prin moravurile lor se aseamănă cu lupii, cu leii și cu taurii.

Și dacă în Biserică există oameni care se bucură de un renume bun, întreg trupul Bisericii culege roadele acestei cinstiri; dacă cineva mânuiește bine talentul elocinței, lumea nu-l sărbătorește prin laude numai pe el, ci întreaga Biserică.

Și Sfântul Ioan Gură de Aur le amintește credincioșilor ortodocși că unitatea domnește numai atunci când credem în același lucru. De aceea, îi îndeamnă să păstreze cu multă grijă și cu stăruință neclintită învățătura pe care au primit-o și să nu se lase clătinați de toate învățăturile greșite, născute din răutatea oamenilor și din viclenia care-i împinge în capcana rătăcirii, la care sunt expuse sufletele celor dezbinați și separați între ei. Căci așa se poartă cei care strică dreapta credință față de cei de bună credință; ei tulbură și răstoarnă toate.

Ceea ce le cere Sfântul Ioan creștinilor este doar o inimă caldă și un suflet plin de virtute, pentru ca rugăciunea lor să fie desăvârșită.

Prin toate acestea, atitudinea și concepția sa se integrează firesc în învățătura și practica Bisericii dreptmăritoare a lui Hristos, cheazășie a veșniciei și inexpugnabilității ei și a mântuirii tuturor credincioșilor creștini.

Arhid. Prof. Dr. Constantin Voicu

Teologia liturgică în scrierile părintelui Alexander Schmemmann

„După această «Liturghie a înălțării», se întorceau în lume“

Tendința scolastică de abordare și analiză a slujbelor bisericești experimentată de teologii zilelor noastre și lipsa de trăire din timpul Sfintei Liturghii a credincioșilor constituie probleme grave cu care ne confruntăm în momentul de față și care necesită un răspuns adecvat. Ne îndreptăm atenția asupra unui mare teolog contemporan care, cu toate că a predat teologie liturgică întreaga sa viață, a reușit, în egală măsură, să își păstreze și trăirea duhovnicească: părintele Alexander Schmemmann.

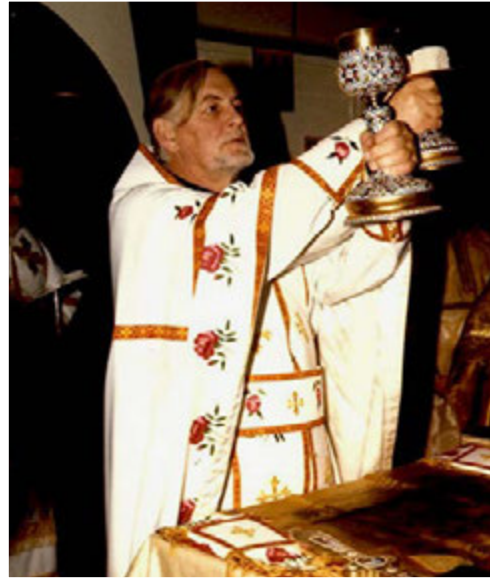
Tratarea Sfintei Liturghii din punct de vedere strict științific, într-o logică rațională și lipsită de trăirea duhovnicească adecvată, constituie, desigur, o abordare greșită și denotă o lipsă de așezare sufletească a autorului. Părintele Alexander Schmemmann analizase deja nenumărate lucrări de teologie liturgică până în momentul în care a decis să scrie într-un mod curajos: „Ceva lipsește pentru că teologul cugetă numai la sacrament, uitând de Liturghie. Ca un bun om de știință, el mai întâi izolează obiectul studiului său, îl reduce la un moment, la un «fenomen» - și apoi, mergând de la general la particular, de la cunoscut la necunoscut, el dă o definiție care, de fapt, mai curând iscă noi întrebări, decât să răspundă la ele“ (Pr. Alexander Schmemmann, „*Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia*“, trad. pr. Aurel Jivi, București, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2001, p. 48).

Poate că simțim și noi nevoia, astăzi, să pătrundem tot mai adânc înțelesul slujbelor bisericești și bine facem. Însă este util și firesc să începem cu Sfânta Scriptură și cu operele Sfinților Părinți, deoarece acolo dobândim cu adevărat înțelesurile și sensurile care ne pot hrăni în mod real propria minte. Informația prezentă în majoritatea manualelor de liturgică trebuie doar să sedimenteze mai bine moștenirea scripturistică și patristică. Trebuie să ne întoarcem la sursele care au stat la baza cercetărilor întreprinse de teologii zilelor noastre. În caz contrar, există riscul să percepem slujbele bisericești drept un conglomerat de rugăciuni și imne, înțesate de informații istorice sofisticate. Acest fapt ne creează, de fapt, un haos în minte. De altfel, părintele Alexander Schmemmann continuă, afirmând: „Într-adevăr, unul dintre principalele defecte ale teologiei sacramentale este că, în loc să urmeze etapele călătoriei euharistice, se revelarea progresivă a înțelesului ei, teologii au aplicat Euharistiei un set de întrebări abstracte, pentru a o forța să intre în propriul lor cadru intelectual. În această abordare, Liturghia în sine a dispărut din sfera interesului și investigației teologice, rămânând doar «momente» izolate, «formule» și «condiții de validitate». A dispărut Euharistia ca act organic, atotcuprinzător și profund transformator al întregii Biserici, și au rămas doar părți, «esențiale» și «neesențiale», «elemente», «consacrare» etc. Astfel, de pildă, pentru a explica și defini înțelesul Euharistiei, în modul în care o face o anumită teologie, nici nu mai este nevoie de cuvântul «euharistie»; el a devenit irelevant“ (Ibidem, pp. 37-38). Euharistia se transformă, în scrierile atinse de scolasticism, într-un obiect de analiză ca oricare altul. Dezgolită de conținutul său sacramental, de valoarea sa infinită ca Trup și Sânge al lui Hristos, Euharistia se prezintă drept un ritual „logic“, curtat datorită unor schimbări generate de contextul epocii sau unor personalități duhovnicești de marcă. Totul pare atât de schematic și limitat în egală măsură, încât, fără o cunoaștere temeinică a Sfintei Tradiții, chiar și un teolog ar putea fi tentat să creadă că nu

are de câștigat din aceste tratate decât informație în stare pură, lipsită de orice conținut duhovnicesc.

Trăirea Sfintei Liturghii

Fără o trăire adecvată, este imposibil ca noi să rodăm cu adevărat în afara Sfintei Liturghii. Însă această trăire nu se cuvine a fi forțată prin tot felul de cereri nelalocul lor (de exemplu, dorința

unor creștini de a avea viziuni cu orice preț) sau prin postirea până la epuizare și forțarea organismului, în general, dincolo de limitele sa-le fizice. Este nevoie, în primul rând, de smerenie - dar nu una contrafăcută, prin care ne plecăm în fața tuturor, dar în inimile noastre ne înălțăm deasupra tuturor - de naturalețe

și sinceritate, de recunoașterea propriei neputințe în fața lui Dumnezeu și, mai ales, de iu-bire, de dorința de a-i ajuta pe cei din jur. Iată cuvintele părintelui Alexander Schmemmann: „Astfel, Biserica însăși este o «leitourgia», o slujire, o chemare la a lucra în această lume, după modelul lui Hristos, la a da mărturie despre El și despre Împărăția Lui. Prin urmare, Liturghia euharistică nu trebuie abordată și înțeleasă doar în termeni «liturgici» și «cultici». Tot așa precum sfârșitul creștinismului poate - și trebuie - să fie considerat drept sfârșitul religiei, la fel Liturghia creștină, în general, și Euharistia, în particular, sunt, într-adevăr, sfârșitul cultului, al actului religios «sacru» izolat de, și opus vieții «profane» a comunității. Prima regulă pentru înțelegerea Liturghiei este de a uita orice «pietate liturgică» specifică“ (Ibidem, pp. 26-27).

În zilele noastre am ajuns să confundăm foarte mult Sfânta Liturghie cu un moment în care te retragi pur și simplu într-un colț, te mănii pe toți cei care se mișcă în jurul tău, îi judeci pe cei care nu sunt îmbrăcați corespunzător și, în același timp, îți repeți cât ești de păcătos și nevrednic de a te apropia de Sfintele Taine, refuzând primirea Euharistiei cu anii. Dacă acestea sunt roadele Sfintei Euharistii care se aduce pentru noi, atunci suntem cu adevărat vrednici de a fi plânși, pentru că, în realitate, ar trebui să avem o stare de bucurie, de înțelegere, de bunătate și deschidere față de cei din jur, de dispoziție de a le sluji cu adevărat pentru că sunt frații noștri și, după încheierea Sfintei Liturghii, de a merge în lume și împărtăși această stare și celorlalți.

Liturghia de după Liturghie

„Primii creștini au înțeles că, pentru a deveni templu al Duhului Sfânt, trebuie să se înalțe la Cer, acolo unde S-a înălțat Hristos. Ei au mai înțeles că această înălțare este condiția însăși a misiunii lor în lume, a slujirii de către ei a lumii. Pentru că acolo - în cer - ei erau cufundați în viața cea nouă a Împărăției; și atunci când, după această «Liturghie a înălțării», ei se reîntorceau în lume, fețele lor reflectau lumina, «bucuria

și pacea» acelei Împărății, și ei erau cu adevărat martori ai ei. Creștinii nu au adus nici programe și nici teorii; dar oriunde mergeau ei, semințele Împărăției încolțeau, credința era aprinsă, viața era transfigurată; lucrurile imposibile deveneau posibile; mai arată părintele Alexander Schmemmann (Ibidem, p. 30). În realitate, după încheierea Sfintei Liturghii, noi ne întorcem la păcatele noastre. Am gustat cu vârful buzelor din nectarul cuvintelor dumnezeiești, am refuzat Jertfa nesângeroasă din «pietate» prost înțeleasă, i-am judecat pe cei din jur cu inima noastră nepocăită și, acum, ne întorcem în lume aproape la fel ca înainte. De aceea, să nu uităm niciodată că Liturghia trebuie să ne schimbe cu adevărat viața, să ne

dea puterea de a ne trezi din acest marasm spiritual, de a le schimba viața celor din jur prin comportamentul nostru cuviincios și drept, nu printr-o smerenie falsă, prin cuvinte ipocrite și o existență mincinoasă. Să învățăm ce înseamnă să mergi la Liturghie pentru că vrei să te întâlnești cu Hristos, nu să îi judeci pe cei mai slabi ca tine și să învățăm ce înseamnă să te întorci în lume cu aceeași gingășie cu care Dumnezeu are grijă de ea.

Pr. Adrian Agachi

«Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim». (*Tropar*)

«De Te-ai și pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit, și ai înviat ca un biruitor Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: «bucurați-vă» și Apostolilor Tăi: «pace» dăruindu-le, Cel Ce ai dat celor căzuți ridicare». (*Condacul Paștilor*)

Nu e de ajuns să crezi, trebuie să mergi și la Biserică

Să ai credință fără să te manifesti ca atare, fără să faci parte integrantă dintr-o parohie, dintr-o comunitate, dintr-o frățietate a altor creștini, care se adună în biserică să slujească Sfânta Liturghie, adică să-L aibă pe Hristos în mijlocul lor și în ei înșiși, este o mare ineptie. Nu e nimeni credincios și nu poate nimeni să creadă în Dumnezeu - dacă socotești credința ca relație personală cu Dumnezeu - în afara legăturii sale prin slujbe și printr-o rugăciune personală, care este continuarea slujbelor.

Dar nu poți să te rogi numai acasă și să spui: «N-am nevoie de biserică, fiindcă eu sunt în relație cu Dumnezeu numai personal.» Trebuie să te duci la biserică, pentru că numai acolo te poți întâlni cu toți în starea cea mai înaltă pe care ne-o putem imagina, a comuniunii între oameni.

Niciodată în lumea aceasta oamenii nu sunt mai adunați, mai înfrățiți și mai uniți ca la Liturghie. **Sfânta Liturghie ne unește unii cu alții și cu Hristos**, ne dă puterea lui Dumnezeu ca noi să continuăm o viață creștină și acasă, prin rugăciunea personală, prin faptele bune și prin post, prin tot ceea ce facem. Liturghia este baza, fundamentul. Nu se poate o viață creștină sănătoasă și normală, care să facă abstracție de Dumnezeiasca Liturghie.

S-ar putea să fie oameni care să se roage numai în casele lor, dar știți ce superficial e creștinismul și credința lor? Atât de superficial încât ei nu vor fi niciodată creștini cu adevărat. Or, creștinul nu poate să facă abstracție de slujba Bisericii, mai cu seamă de Liturghie, de împărtășirea cu Hristos euharistic. Hristos în Liturghie este puntea ontologică între cer și pământ, între Dumnezeu și om.

Cine crede că-L poate înlocui pe Hristos din Liturghie cu unul sentimental, moral, numai așa cum îl au sectele, un Hristos pe care îl căutăm în cântece populare bătând din palme și dansând în ritmul acestei muzici s.a.m.d., acela se

întâlnește cu un Hristos mai mult cu numele decât cu puterea, cu viața și cu darurile Sale, pe care le primim în Sfânta Liturghie.

Sigur că este posibil orice în lumea aceasta, și tocmai de aceea sunt atâtea secte și atâția oameni care gândesc atât de diferit, pentru că au ieșit din acest centru de gravitație care este pentru viața creștină Euharistia, Liturghia, slujba Bisericii. Și atunci, dacă nu mai e Euharistie, dacă nu mai este Biserica cu slujbele ei, o Biserică în continuitatea Bisericii apostolice, atunci poți să înveți orice, poți să-ți permiți orice, poți să-ți imaginezi pe Hristos oricum. Te duci, deschizi Biblia și ți se pare că e așa și pe dincolo; așa fac toți oamenii azi. Or, **singura cale normală de trăire autentică a lui Hristos este calea slujbei, calea Liturghiei, calea Euharistiei**, care se continuă în viața noastră personală de familie și de lucru și de tot ceea ce facem în lumea aceasta.

ÎPS Dr. Serafim Joantă, Mitropolitul Germaniei

Experiența duhovnicească în orizontul pascal

„Din seara duminicii Floriilor (a Intrării Domnului în Ierusalim) încep Deniile la care creștinii ortodocși participă ascultând rugăciunile, imnele speciale, pericolele evanghelice, cu atenție sporită și atitudine cucernică. Toate acoperămintele icoanelor, ale Sfintei Mese (ce închipuie Mormântul Domnului), veșmintele preoților, sunt de culori cernite, ceea ce exprimă starea de căință a oamenilor care Îl însoțesc pe drumul suferințelor Sale. Imaginea oricărei biserici, în incintă, este de taină, de reculegere, de liniște profundă, fiecare creștin reflectând pe de o parte la evenimentele derulate în Ierusalim în anul 782 a. U. c (anul 33 d. Hr.), pe de altă parte la existența personală, cu luminile și umbrele ei.

Pregătirea duhovnicească a fiecărui creștin atent conectat la specificul Săptămânii Pătimirilor Domnului Iisus constă în asigurarea rânduiei necesare în spațiul de locuit, unde fiecare își citește rugăciunile dinainte de Mărturisire, cu toate povățuirile consemnate în paginile cărților de rugăciuni. Se recomandă să dăm atenție și Canonului de pocăință, pe care îl găsim în Ceaslov, fiindcă trezește cu fiecare paragraf, condac și rugăciune finală, starea de părere de rău, de regret față de purtările greșite în viața cotidiană și dorința după îndreptare.

Este bine să nu lipsească nici lecturile personale acasă, în măsura timpului disponibil, din ultimile capitole ale Evangheliilor (după Matei, cap. 24-26; Marcu cap. 13-14; Luca 20-22), unde putem pătrunde mai profund în atmosfera suferințelor Mântuitorului Hristos, petrecute în Ierusalim în timpul împăratului Tiberiu (la Roma) și a lui Pilat (originar din Pontul Asiei Mici), cel care avea să-l cerceteze personal pe Iisus Hristos.

Starea creștinilor, corespunzătoare acestui interval de timp, se menține în liniște interioară, cu rugăciuni scurte rostite în minte chiar și în timpul lucrului (în casă, grădini, în timpul călătoriei către serviciu). „Cămara Ta, Mântuitorule, o văd împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa, luminează-mi haina sufletului meu și mă mântuiește,” sau „Doamne și Stăpânul vieții mele nu-mi da duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert. Iară duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește mie slugii Tale. Asa, Doamne, dăruiește-mi ca să-mi văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii, vecilor.” Participarea la sfintele slujbe este mai frecventă în raport cu alte

de dumnezeiescul Învățător și transmisă ucenicilor Săi (viitorii apostoli), prin cuvintele: „Luați Duh Sfânt! Căroră veți ierta păcatele, vor fi iertate și căroră le veți tine, vor fi ținute.” (Ioan 20, 20-23). Înainte de spovedania propriu-zisă, preotul citește câteva rugăciuni introductive și pregătitoare (molitfa) adresată celor prezenți în acest scop, după care fiecare se retrage, așteptând rândul la mărturisire în fața icoanei Mântuitorului ori a Maicii Domnului, lângă creștin stând preotul, ca „iconom al tainelor lui Dumnezeu” (I Cor. 4, 1). Mărturisirea greșelilor și a faptelor, care îl împovărează pe creștin, se desfășoară într-un cadru tainic, păcatele fiind destăinuite cu părere de rău, cu frângerea inimii și cu hotărârea de a nu le repeta. După dezlegarea primită de la părintele duhovnic, creștinul iertat (prin puterea dumnezeiască) este îndemnat să se pregătească (I Corinteni 11, 27-29) pentru primirea sfintei cuminecături. „Trupul lui Hristos primiți și din izvorul cel fără de moarte gustați,” este stihul care însoțește melodic credincioșii în timpul împărtășirii.

Și înainte și după primirea Sfintelor Taine, creștinii vor citi acasă și în Sfântul locaș rugăciunile necesare (regăsite în orice carte de rugăciuni), sigur și cele de mulțumire (euharistia înseamnă mulțumire în limba greacă). Dacă primirea sfintelor taine are loc într-una din zilele Săptămânii Pătimirilor Domnului, se continuă păstrarea rânduiei postului până în Duminica Învierii, când se recurge la dezlegare la orice mâncare. În amintirea vinderii Domnului în ziua de miercuri de către Iuda, printr-un sărut, ca semn al recunoașterii de către cei ce aveau să-L aresteze, creștinii ortodocși țin această zi post.

În dimineața zilei de Joi se citește ceasurile împărătești, arhiereul spală picioarele unor copii (ce amintește de momentul spălării picioarelor ucenicilor de către Domnul), semn al slujirii desăvârșite față de cei ce aveau să fie trimiși în lume pentru vestirea Evangheliei, dar și al iubirii față de oameni, în general. Aici se vedește, ca și în alte momente sfinte, smerenia Răscumpărătorului, actul de chenoză (Filipeni 2, 6-11). Nu trebuie uitat că Hristos Domnul s-a retras în Grădina Ghetsimani, rugându-se pentru ucenicii Săi (Ioan cap. 17). În seara zilei de joi se oficiază un serviciu divin public mai extins, când se citește „cele 12 evanghelii,” de fapt fragmente din sfintele evanghelii, care reflectă în cuvinte dialogurile Mântuitorului (care avea să fie răstignit, după voia mulțimii prin strigările și cererile către Pilat, deși acesta nu găsisese nicio vină în exprimarea lui Hristos).

săptămâni din cursul anului, la serviciul religios de seară, dar și prin ajutorul fiecăruia la pregătirea anaferei pascale, la asigurarea curățeniei.

Experiența duhovnicească nu este completă dacă un creștin evită ori ignoră spovedania. Mărturisirea este taina sfântă pregătitoare pentru primirea euharistică a Domnului Hristos. A fost instituită

2015 - Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi

Anul 2015 a fost declarat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința din data de 29 octombrie 2013, ca "Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi" și "Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii" în toată Patriarhia Română.

Potrivit hotărârii Sfântului Sinod, **Sfântul Ioan Gură de Aur** a fost ales datorită faptului că, prin viața și activitatea sa, „s-a dovedit a fi un apărător al dreptei credințe, un învățător al pocăinței, un luminător al familiei creștine și al vieții monahale și un promotor al filantropiei creștine”. De asemenea, se va avea în vedere prezentarea importanței și rolului marilor păstori de suflete (ierarhi, preoți și călugări) care, prin slujirea și activitatea lor, au contribuit la susținerea, consolidarea și dinamizarea vieții și misiunii parohiei și mănăstirii sub toate aspectele.

„În sprijinul acestei inițiative a fost invocat și argumentul împlinirii unui număr de ani de la evenimente importante

din viața Bisericii Ortodoxe Române, precum și de la proclamarea publică a canonizării de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a unor sfinți români: 130 de ani (aprilie 1885) de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române; 90 de ani (februarie 1925) de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie; 60 de ani (octombrie 1955) de la proclamarea publică a canonizării unor sfinți români (ierarhi, călugări) mari păstori de suflete din provinciile românești: Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica, Episcopul Râmnicului; Sfinții Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici, Mitropolii Transilvaniei, precum și Sfinții Cuvioși Mărturisitori Visarion și Oprea; 10 ani (septembrie și decembrie 2005) de la proclamarea publică a canonizării unor sfinți români (ierarhi, călugări) mari păstori de suflete din provinciile românești: Sfântul Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei (la 14 octombrie 2005), Sfântul Cuvios Onufrie de la Vorona (la 9 septembrie 2005), Sfântul Cuvios Gheorghe de la Cernica și Căldărușani (la 3 decembrie 2005). Totodată, s-a menționat prezența, în calendarul Bisericii noastre, a numeroși alți sfinți români (ierarhi, preoți și călugări), care s-au remarcat printr-o frumoasă activitate pastorală, precum și existența, în istoria eparhiilor, a unor mari păstori de suflete din rândul ierarhilor, preoților și călugărilor, a căror viață și activitate pot constitui modele în abordarea temelor anului 2015”, se arată în hotărârea Sfântului Sinod.

Patriarhia Română

(continuare din pagina 8)

În cursul zilei de joi se vopsesc ouăle (de regulă în culoare roșie) și se pregătește aluatul pentru pască și cozonac, fără ca cineva din familie să guste din cele pregătite pentru zilele de Înviere.

În Vinerea Mare se cântă, în cursul serii, Prohodul Domnului, cu innografia consacrată („În mormânt, Viață, pus-ai fost Hristoase...”), la care își dau concursul toți creștinii. Slujitorii cu Sf. Epitaf și cei prezenți înconjură cu lumânări în mână, în sunetele clopotelor (semn al trezirii conștiinței), biserica parohială (sau de mănăstire) de 3 ori, cu câteva ectenii specifice, lecturi din pericopa evanghelică și intonarea stihului: „Mergi la cer și te așează lângă Tatăl Creator; Tu ce lași în lume pace, Iisuse salvator.” La revenirea în sfântul locaș, fiecare creștin trece cu evlavie și rugăciune pe sub Sf. Epitaf, prins de colțuri de către slujitorii bisericii. Prohodul amintește de momentul coborării de pe Crucea Golgotei și de punerea în mormânt (oferit de către Simon Cirineanul). În seara respectivă, ca de altfel în toată săptămâna, se păstrează în casele creștinilor pacea lăuntrică, în duh de reculegere, climat necesar rugăciunilor și stării de curățire interioară. În amintirea răstignirii Domnului (pentru eliberarea oamenilor din păcat), în vinerile din anul bisericesc se ține post în fiecare săptămână, cu excepția intervalelor când se recurge la dezlegare. Miercuri și vineri se aprind candelile în orice casă de creștin.

În dimineața zilei de sâmbătă, preoții mărturisesc copiii și creștinii rămași necuminecați, din diverse motive (legate de sănătate, de serviciu), fetele pregătesc anafura, pliculețele și celelalte necesare slujbei din cadrul Canonului pascal, care începe după h. 23,30 sau h.24. În ultimii ani, se obișnuiește ca să fie adusă lumina sfântă de la Sf. Mormânt din Ierusalim. Apelul preotului („Veniți de primiți lumină!”) și transmiterea luminii sfinte exprimă chemarea creștinilor la Hristos, Cel Răstignit și Înviat, care a biruit moartea ca Dumnezeu adevărat, Hristos fiind lumina lumii și chezașia învierii noastre, atât din starea de păcat, cât și la sfârșitul veacurilor. Salutul „Hristos a înviat!” și răspunsul „Adevărat a înviat!” vor fi pe buzele creștinilor până la praznicul Înălțării Domnului (la 40 de zile după Sf. Paști). Îndemnul final din cadrul Slavei...Canonului pascal („Să iertăm toate pentru Înviere!”) instituie armonia între creștini, care sunt fii ai lui Dumnezeu după harul primit la Taina Botezului. „Această aleasă și sfântă zi” marcată de Învierea Domnului, avea să devină ziua de sărbătoare a creștinilor din Biserica creștină.

Asist. drd. Victor Marola

“Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând: Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire”. (*Luminânda Paștilor*)

Eminescu și morala creștină

Prin trecerea anilor, poetul supranumit “nepereche” a stârnit admirația iubitorilor de autentică poezie, dar și disprețul, prin neînțelegerea ei de către aceia care au pierdut farmecul limbii românești sau au fost lezați de justițiarul Mihai Eminescu, pe care nu conțeneșă să-l denigreze în mod barbar. Astăzi, tot mai puțini au ca punct de reper valorile autentice la care ar trebui să se raporteze, fiind lipsiți de cunoașterea istoriei neamului în care s-au născut, de sacrificiile făcute de fiecare generație, de obligațiile ce le revin în păstrarea patrimoniului cultural moștenit.

Toate aceste carențe duc la anihilarea personalității, la manipularea facilă a tinerilor, care, neștiind să discearnă autenticul de fals, nu pot înțelege necesitatea unei continuități ideatice, necesară vieții morale civilizate, proprie tuturor timpurilor. Eminescu scria: “**Moralitatea e pentru suflete identică cu sănătatea pentru trup**”.

În zilele noastre, asistăm neputincioși la ieșirea din matca

firească a istoriei, în care instituțiile au avut un rol extrem de important, mai ales Școala și Biserica, prin care s-a pus temelia educației prin valorile perene, valori naționale și universale, apărate prin respectul față de adevărul științei și culturii autentice, care dăinuiesc datorită adevărului revelat, adevăr pe care l-a definit simplu și concis Mihai Eminescu: “**Adevărul e stăpânul nostru, nu noi stăpânim adevărul**”.

Pornind de la genialitatea exprimării și de la autenticitatea culturii tradiționale, prezente în opera lui Eminescu, asistăm în momentul de față la o receptare situată pe două planuri cu atitudini radical diferite, chiar opuse, în ceea ce privește religiozitatea lui Mihai Eminescu, atitudini ce s-au încheșat, prin argumente mai mult sau mai puțin obiective, în substanța a două pledoarii, prin care se încearcă demonstrarea sfințeniei și a martiriului eminescian, pe de-o parte, cât și a religiozității discutabile, pe de altă parte. Sigur că sunt multe aspecte ce impun rezerve ce trebuie avute în vedere, dacă se ține seama de rigorile sfințeniei, dar în privința celei de-a doua propuneri, acordarea mării distincții de erou național, aceasta este cât se poate de justificată (...).

„**El este-al omenimei izvor de mântuire...**”

Dacă ar trebui să precizăm alegerea titlului și mai ales conținutul acestei modeste intervenții, mărturisim că este o încercare de a răspunde, printr-o spicuire a câtorva pasaje din opera eminesciană, nevalorificate de critici, spre a vedea clar cât era de angajat poetul în cultul și cultura creștină, tradițională. Un prim răspuns îl găsim atestat în “*Rugăciunea unui dac*”, rugăciune adresată Împăratului viilor și al morților, Celui care a biruit moartea, Iisus Hristos: “*El singur Zeu stătut-au înainte de a fi zeei/ Și din noian de ape puteri au dat scânteii,/ El zeilor dă suflet și lumii fericire,/ El este-al omenimei izvor de mântuire:/ Sus inimile voastre! Cântare aduceți-I,/ El este moartea morții și învierea vieții!*” Să reținem mai ales sintagma “*Sus inimile voastre*” după îndemnul pe care îl rostesc preoții la Sfânta Liturghie, “*Sus să avem inimile*”. Lectura Bibliei, a Vechiului și a Noului Testament a rodit în toată gândirea eminesciană, folosind adesea izvorul biblic, așa cum vom vedea și în ceea ce privește originea vieții pe pământ. Este primul care a descris creația universului, cu mult înainte de revoluția tehnico-

științifică spațială, a dezvoltării științei astrofizicii, prin care s-a confirmat faptul că această creație a macrocosmosului este în concordanță cu punctul de vedere biblic. Rezultatele cercetării au fost acceptate de toți oamenii de știință și s-a lansat teoria, formulată de astronomul englez Fred Hoyle (1950), sub numele *Big-Bang*, iar Eminescu a redat-o, în 1881, într-un chip poetic de excepție, fiind în mod netăgăduit rezultatul lecturilor sale biblice: “*La-nceput, pe când ființă nu era, nici neființă/ Pe când totul era lipsă de viață și voință,/... Și în sine împăcată stăpâna eterna pace/ Dar deodat-un punct se mișcă... cel întâi și singur. Iată-l/ Cum din chaos face mumă, iară El devine Tatăl .../ De-atunci negura eternă se desface în fășii,/ De atunci răsare lumea, lună, soare și stihii.../ De-atunci și până astăzi colonii de lumi pierdute/ Vin din sure văi de chaos pe cărări necunoscute*”.

Ca să ajungă la o asemenea splendidă descriere, pe care o desăvârșește în poemul “*Lucașfărul*”, poetul s-a instruit, zi și noapte, prin lecturi dintre cele mai diverse, spre a găsi un răspuns la chinuitoarea întrebare despre om și rostul lui pe pământ, despre perspectivele lui într-o viață morală desăvârșită, de sfințenie, sau în vârtejul plăcerilor aducătoare de păcat și moarte. Poemul “*Lucașfărul*” este chintesența acestei îndelungi meditații și iscodiri, este perla născută din permanenta confruntare a realului cotidian cu minunea pecetluită a relației om-cosmos, creatură și Creator. Problema verticalității, a deschiderii omului spre esența vieții, a acceptării sacrificiului, ca formă de supunere cerințelor lui Dumnezeu, Creatorul a toate câte sunt, toate aceste înalte aspirații se află într-o perpetuă opoziție cu fragilitatea morală a omului, aflat într-un timp și spațiu pe care nu-l poate înțelege și depăși, fiind supus compromisurilor pe care le acceptă, ca fiind ale firii, ale vieții. Cele două lumi sunt în structura poemului, al cărui titlu este încărcat de înțelesuri, nu numai separate, ci foarte îndepărtate. Abdicarea de la legea morală divină, nerespectarea legământului făcut, a peceții spirituale primite în dar, prin care a dobândit nemurirea, va aduce după sine abisul, căderea într-o altă stare prin care va pierde nimbul nemuririi: “*Da, mă voi naște din păcat,/ Primind o altă lege;/ Cu veșnicia sunt legat,/ Ci voi să mă dezlege*” (...).

Biserica și patria

Nu putem omite, în același articol, o splendidă observație de ordin lingvistic și istoric ce pare a încununa adevărul unic, o minune care pentru cei mai mulți trece neobservată sau este tratată ca un fapt firesc, ce s-ar fi realizat de la sine: “**Biserica răsăriteană e de optsprezece sute de ani păstrătoarea elementului latin de lângă Dunăre. Ea a stabilit și unificat limba noastră într-un mod atât de admirabil, încât suntem singurul popor fără dialecte propriu-zise; ea ne-a ferit în mod egal de înghițirea prin poloni, unguri, tătari și turci, ea este încă astăzi singura armă de apărare și singurul sprijin al milioanelor de români cari trăiesc dincolo de hotarele noastre. Cine o combate pe ea (biserica) și ritualele ei poate fi cosmopolit, socialist, nihilist, republican universal și orice i-o veni în minte dar numai român nu e**”. Această viziune explică foarte clar expresiile, zise, „puțin măgulitoare”, folosite cu privire la limba și scrisul, venite pe filieră slavonă, într-un târziu, care au îngreunat lectura textelor de cult ce se foloseau în Biserică. Ca limbă impusă, străină etniei românești, este simțită, mai ales de cărturarii din sec. al XIX-lea, care o văd tot atât de tristă și închistată ca și zidurile afumate ale bisericilor vechi (sec. XVI), acoperite cu explicații scrise în această limbă sau grafie necunoscută, ce a întunecat câteva secole acuratețea limbii moștenite din scrierile episcopilor sud-dunăreni. Voi încheia cu definirea cuvântului **patrie**, definiție ce este alcătuită de minunatul Eminescu: “*Iubirea de țară e, pururea și pretutindenea, iubirea trecutului; patria vine de la cuvântul pater și numai oamenii care țin la instituțiile părinților lor, la petecul de pământ sfințit de sângele părinților pot fi patrioți*” (Opera politică, II, 328).

Prof. dr. Aurelia Bălan-Mihailovici

22 iunie - Sfântul Grigorie Dascălul, Mitropolitul Țării Românești (1823-1834)

Anul acesta se împlinesc 250 de ani de la nașterea luminatului Mitropolit Grigorie Dascălul al Țării Românești (1823-1834). S-a născut în București, în anul 1765, din părinți iubitori de Dumnezeu și din botez se numea Gheorghe Miculescu. La vârsta de șapte ani, a fost dat să învețe carte la școala elinească de la Mănăstirea Sfântul Sava. Aici se împrietenește cu monahul Gherontie de la Mănăstirea Neamț, căruia îi devine ucenic. Dorind să slujească toată viața lui Hristos, după terminarea studiilor, tânărul ucenic părăsește casa părintească și se duce cu monahul Gherontie la Mănăstirea Neamț. Aici cunoaște pe marele stareț Paisie Velicicovschi (†1794) și gustă din frumusețea vieții duhovnicești, fiind călugărit în această mănăstire cu numele Grigorie. Împreună cu duhovnicescul său părinte Gherontie, este rânduit la traducerea operelor Sfinților Părinți din limba greacă în limba română. În anul 1812 călătoresc amândoi la Sfântul Munte Athos. La întoarcere, monahul Gherontie este ucis de tâlhari aproape de Dunăre, iar Grigorie se întoarce singur la mănăstirea de metanie. Ierodiaconul Grigorie părăsește pământul Moldovei în anul 1820 și se stabilește la Mănăstirea Căldărușani. În anul 1823, Sfântul Grigorie a fost chemat la București de domnitorul Grigorie Dimitrie Ghica și ales mitropolit al Țării

Românești. Ca arhipăstor, mitropolitul Grigorie Dascălul a desfășurat o neobosită activitate pastoral-misionară și social-culturală, numind ierarhi în scaunele episcopale de la Argeș, Râmnic și Buzău și întemeind școli teologice în fiecare dintre aceste centre eparhiale.

Sfântul Ierarh Grigorie s-a îngrijit, în mod special, și de restaurarea catedralei mitropolitane din București, precum și de traducerea și tipărirea în limba română a Vieților Sfinților, pe care le considera „atât de folositoare pentru formarea duhovnicească și luminarea sufletelor credincioșilor”. Pentru viața, activitatea și strădania sa duhovnicească, Sfântul Ierarh Grigorie a rămas în istoria Bisericii și a poporului român drept cel mai de seamă întâistătător al scaunului mitropoliei Țării Românești din secolul al XIX-lea, fiind cunoscut cu supranumele de „Dascălul”.

Văzând acest mare ierarh „că neamul nostru românesc este evlavios din fire, dar sărac de armele credinței, s-a aprins cu râvna pentru luminarea lui” prin traducerea și tipărirea lucrărilor Sfinților Părinți. Cât a fost mitropolit pe scaunul Țării Românești a tradus și tipărit, la București, la Buzău și la Căldărușani, următoarele cărți: „Cuvintele despre purcederea Sfântului Duh” ale lui Iosif Vrienie, „Împărțire de grâu” și „Puțul” Sfântului Ioan Gură de Aur, toate trei traduse cât a stat în surghiunie și tipărite la Buzău, între anii 1832-1833; „Epistolele de obște” ale Patriarhului Fotie, rămase în manuscris; „Două cuvinte doveditoare pentru purcederea Sfântului Duh” ale Sfântului Grigorie Palama; „Despre cele opt gânduri” ale Sfântului Casian Românul; „Viața Cuviosului Paisie de la Mănăstirea Neamț”; Din învățăturile Sfinților Trei Ierarhi, ale Sfinților Atanasie cel Mare, Ioan Damaschin și Simeon Noul Teolog, Fericitul Augustin, Teodorii, Teofilact al Ohridei, Atanasie de Paroș și alții.

Pentru tipărirea atâtor cărți a înființat două tipografii noi, una la Episcopia Buzăului și alta la Mănăstirea Căldărușani. Toate cărțile tipărite de el le împărțea în dar la biserici și în popor.

La 22 iunie 1834 mitropolitul Grigorie al III-lea s-a mutat la Domnul, fiind înmormântat lângă zidul catedralei mitropolitane din București, în partea de nord. După șapte ani, osemintele sale au fost strămutate în gropnița Mănăstirii Căldărușani, iar în prezent sunt așezate în pridvorul bisericii spre închinare, fiind canonizat în anul 2006.

„Precinstit truditor în ogorul dumnezeieștilor slove, înțelepte următor al Sfinților Părinți, blând povățuitor al Ungrovlahiei, numai cu smerenia ai biruit meșteșugul celor potrivnici. Pentru aceasta, Sfinte Ierarhe Grigorie, roagă pe Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă pace și mare milă”. (Troparul Sfântului)

„Apărător neînfricat al dreptei credințe și mijlocitor milostiv poporului celui asuprit te-a avut pe tine Biserica Țării Românești, Sfinte Ierarhe Grigorie, că pe preoți și credincioși i-ai povățuit, pe tineri i-ai învățat și pe orfani i-ai ocrotit, iar scrierile tale și înțeleptele învățături au rămas tezaur neprețuit Bisericii noastre dreptmăritoare”. (Condacul Sfântului)

Sfinte Părinte Grigorie roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

“Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: “Fraților!” și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și să strigăm: “Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte, viață dăruindu-le”. (*slujba Învierii, Laude*)

Lăsați copiii să vină la Mine!

Dragi frați întru Hristos,

Hristos a Înviat!

Învierea lui Hristos este taina mai presus de înțelepciunea lumii în care trăim, pe care ne-o prezintă liturgic Biserica noastră. Aflăm astfel, că din mormântul Domnului a izvorât iertarea păcatelor, că moartea a fost stinsă iar cei ținuți în iad de la căderea lui Adam au fost eliberați. Iadul a crezut că a înghițit un trup - trupul lui Iisus - dar s-a întâlnit cu cerul, după cum ne spune Sfântul Ioan Hrisostom. Hristos a Înviat și S-a făcut începutul învierii tuturor celor morți. Așadar nimeni să nu se mai teamă de moarte, ne spune Biserica, pentru că de moarte ne-a izbăvit moartea Mântuitorului.

Cum înțeleg copiii această Taină? Discutând, aducând exemple (cum ar fi cel al ficei de 12 ani a marelui sinagogii Iair, pe care Iisus a înviat-o), copiii înțeleg și sunt uimiți. Învățătura biblică este cu totul diferită de informațiile pe care le primesc la școală sau în cărțile și filmele pe care le apreciază. Ochii se măresc, chicotelile încetează, atenția e încordată. Entuziasmul și convingerea profesorului de religie fac ca lucrurile să fie foarte simple: este cea mai frumoasă poveste pe care copiii au auzit-o, o poveste adevărată, care schimbă cu totul condițiile în care se desfășoară viața zilnică. Și ea luminează sensul tuturor celorlalte pericope evanghelice pe care le discutăm la Școala Parohială.

Așa copiii pre-școlari și școlari gustă din bucuria învățurii de credință și se împărtășesc apoi de lumina Învierii lui Hristos în timpul slujbelor și în special prin primirea Sfintei Euharistii, Trupul și Sângele Domnului. Și copiii simt că Raiul le este atât de aproape! Însă proba de foc a credinței lor va veni odată cu înaintarea în vârstă, când vine vremea întrebărilor de foc care îi vor asalta, fie din exterior, fie din interior. Atunci se va vedea cât de adânci sunt rădăcinile semințelor primite de mințile și inimile lor în timpul copilăriei. Vor ști ei să găsească răspuns pentru fiecare din nenumăratele îndoieli care îi vor încolți? Vor ști ei să ceară sfatul și ajutorul celor care au trăit aceste experiențe? Pentru că în vremea adolescenței se decide răspunsul pe care omul îl dă chemării lui Dumnezeu, un răspuns care poate să rămână neschimbat întreaga viață. Cât sunt mici, copiii ne uimesc cu puritatea, simplitatea și ușurința cu care asimilează adevărurile de credință. Dar când ajung la adolescență trebuie ca noi - preoți, părinți, nași, profesori sau cateheți - să le fim alături și să îi uimim cu mărturisirea noastră, făcută nu doar cu buzele ci prin întreaga noastră viață. Pentru că noi am depășit aceste îndoieli, noi am intrat în mod conștient - în timpul Postului Mare și mai ales în Săptămâna Pătimirilor - cu Hristos în mormânt și am înviat apoi a treia zi împreună cu El - în noaptea de Înviere și apoi în fiecare Duminică. Să aprofundăm așadar în fiecare an această experiență duhovnicească, iar apoi să dăm mărturie copiilor noștri și tuturor aceluia care așteaptă de la noi, de multe ori fără să știe, vestea cea bună: că Hristos a Înviat!

În ziua de Paști

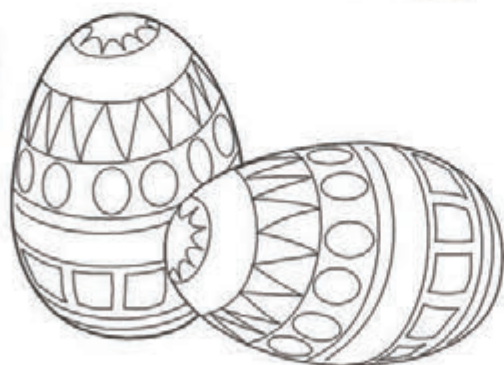
Elena Farago

Toți copiii azi se îmbracă
Cu ce au ei mai frumos
Și părinții lor le cântă
Învieria lui Hristos.

Și la masă ciocnesc astăzi
Toți copiii cei cumiți,
Ouă roșii și pestrițe,
Cu iubiiții lor părinți.

Toți copiii azi sunt darnici
Căci ei știu că lui Hristos
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.

Și copiii buni la suflet
Azi cu bucurie dau
Cozonaci și ouă roșii.

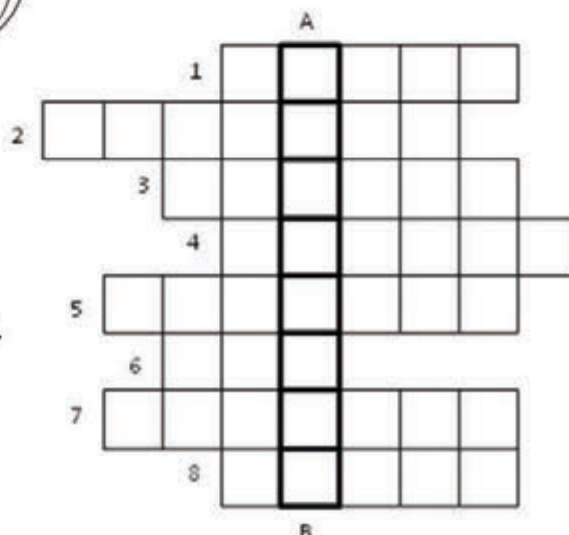
Copiii-n jurul Lui roiau,
Dar cei în vârstă-i dojeneau.
Mai ții tu minte ce le-a spus
Celor în vârstă, Iisus?

(Lăsați copiii să vină la Mine)

Credința noastră

Care este cea mai mare sărbătoare a creștinilor?

1. Este Fiul lui Dumnezeu.
2. "Ziua Învierii să ne... popoare".
3. Salut pascal: "Hristos a...".
4. A fost răsturnată de înger.
5. Ele au fost primele care au aflat vestea Învierii Domnului.
6. Ce aduceau femeile la mormântul Domnului.
7. El le-a spus femeilor că Hristos a înviat.
8. Așa se mai numește sărbătoarea Învierii Domnului.

Sfinții din inimă

„De n-ar avea la ceruri lumea/ Rudenie de pe pământ,/ Atunci ar fi pustie viața/ Asemenea unui mormânt.” Așa cuprinde în cuvânt Sfântul Ioan Iacob Hozevitul nădejdea noastră, că vom trece de la vremelnica trudă la veșnica bucurie cu mijlocirea sfinților. Ei au cunoscut neputința firii omenești, dar au și biruit-o dobândind asemănarea cu Dumnezeu – dragostea pentru toată făptura. Aceasta ne este întărirea, că ei înțeleg durerile noastre și au îndrăzneala de a cere pentru noi mila Domnului. Ne sunt oare sfinții părtinitori? Din fericire nu: „Inima mea suferă pentru întreaga lume și mă rog și vărs lacrimi pentru întreaga lume”, scria Sfântul Siluan Athonitul. Noi suntem însă cu prisosință părtinitori și cerem ajutor cu precădere acolo unde omenește credem că avem trecere.

De câte ori din copilărie și până acum, în momente de cumpănă, nu am rugat-o pe mama să se roage pentru mine, având convingerea că Domnul primește rugăciunea ei plină de dragoste? De câte ori nu o pomenim pe Maica Domnului în rugăciunile noastre, fiindcă în ea „ca niciodată, inima omului și inima Domnului au bătut și bat laolaltă”? Tot astfel

ne rugăm sfinților din vremurile din urmă, care în împrejurări asemeni cu ale noastre au arătat că „viața (...) se cere mult mai bogată decât să fie numai trăită”. Rudenia cu ei o simțim mai aproape, ca pe cea cu părinții și bunicii noștri, mărturia mai fierbinte pentru că am primit-o la prima sau a doua mână, i-am cunoscut pe cei care i-au cunoscut. Cum

nu am ajuns la măsura dragostei pentru întreaga lume, ne încredințăm durerile mai ales sfinților care ne sunt dragi. În rândurile de mai jos i-am amintit doar pe câțiva dintre ei. Fără îndoială cel mai iubit sfânt al secolului XX este **Sfântul Siluan Athonitul** (1866-1938, sărbătorit la 24 septembrie), smeritul monah rus care a mișcat inimile împietrite prin cuvinte simple, dar pline de iubire și de profundă teologie. Încă din copilărie Sfântul Siluan a avut o arzătoare credință. În tinerețe a fost prins însă în vârtoarea păcatului din care însăși Maica Domnului l-a rechemat. Zguduit de conștiința căderii, a alergat la Sfântul Munte Athos pentru a se adânci în pocăință și smerenie: „N-am adus în mănăstire decât păcatele mele și nu știu de ce Domnul mi-a dăruit, pe când eram tânăr începător, atât de mult har al Duhului Sfânt...”. Aici Sfântul Siluan a trăit atât bucuria nespusă a cercetării dumnezeiești, cât și deznădejdea când ea se îndepărtează, dar ducând „lupta cea bună” a dobândit har peste har, dragostea și plânsul pentru întreaga omenire. Mărturiile lui au fost găsite după moarte de ucenicul său, părintele Sofronie Saharov, și publicate sub titlul

„Între iadul deznădejzii și iadul smereniei”. Părintele Sofronie a dus mai departe tradiția Sfântului Siluan în Mănăstirea Sfântul Ioan Botezatorul pe care a ctitorit-o la Essex (Anglia) și care a devenit far al ortodoxiei în Europa de Vest.

Asemenea Sfântului Siluan a viețuit în taină și rugăciune și **Sfântul Ioan Iacob Hozevitul**, sau Ioan Iacob de la Neamț (1913-1960, sărbătorit la 5 august), cel mai „tânăr” sfânt român inclus în cultul oficial. S-a născut în județul Botoșani, într-o familie binecredincioasă, dar a rămas de timpuriu orfan. Elev eminent, a ales devreme să părăsească lumea intrând în obștea Mănăstirii Neamț. La scurtă vreme a plecat la Locurile Sfinte, unde s-a nevoit cu asprime până la sfârșitul vieții. Din pustiul Hozeva, în apropierea Mănăstirii Sfântul Gheorghe, glasul credinței lui a răzbătut înapoi în lume sub forma unor versuri de nespusă gingășie în dulcele grai românesc – „Dor de pustie, dor de cer”. Căutând mântuirea în pământ străin și chiar în altă limbă, nu de puține ori simțim și noi că dorul de casa pământescă și cea cerească vorbește tot românește.

Ocrotitorul diasporei în vremea din urmă este socotit **Sfântul Ierarh Ioan Maximovici** (1896-1966, sărbătorit la 2 iulie), făcătorul de minuni. Născut în Ucraina din neam de sfinți, refugiat în Serbia în timpul revoluției bolșevice, Sfântul Ioan a înconjurat globul de la Vest la Est și de la Est la Vest, păstorind turma lui Hristos în vremuri de restriște la Shanghai, în insulele Filipine, la Paris și la San Francisco. El și-a scos poporul din China comunistă și l-a răsădit în pământ nou, ocrotindu-l cu rugăciunile și minunile sale. Deopotrivă ierarh luminat și nebun pentru Hristos, a fost cinstit ca sfânt încă din timpul vieții, chiar și de cei de alte credințe. Moaștele sale se află întregi și nestrucate în biserica rusă „Bucuria tuturor celor necăjiți” din San Francisco, locul de pelerinaj prin excelență al creștinilor ortodocși din America. Pentru noi, românii din Elveția, micul San Francisco este Mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” cu paraclisul de la Groley închinat Sfântului Ioan Maximovici. Așa cum odinioară el a desăvârșit ridicarea catedralei ortodoxe din Shanghai, nădăjduim că va rândui și loc de dăinuire mănăstirii noastre.

În așteptarea acestei mângâieri, cu puține luni în urmă ne-am bucurat că am dobândit un alt rugător în ceruri: **Cuviosul Părinte Paisie Aghioritul** (1924-1994, sărbătorit la 12 iulie), unul din cei mai iubiți duhovnici ai secolului trecut, a fost canonizat. Patriarhia ecumenică a consfințit astfel ceea ce au simțit toți cei care au auzit sau citit cuvintele sale de folos izvorâte din prisosul inimii, „Cu durere și cu dragoste pentru omul contemporan”. Sfântul Paisie a fost iconă vie de credință, smerenie și osteneală, dar și alinare și lumină tuturor ce îl căutau din adâncul suferinței. A îndreptat multe suflete pe calea mântuirii și a săvârșit minuni încă din timpul vieții, iar astăzi mormântul său de la Mănăstirea Suroti din Tesalonic revarsă har de binecuvântare.

Canonizarea Sfântului Paisie ne întărește nădejdea că mai este loc în calendar și pentru alți mulți sfinți ai zilelor noastre, cuvioși, mărturisitori și mucenici. Din evlavie și dragoste noi îi pomenim deja pe Sfinții Închisorilor și pe marii duhovnici români ai secolului trecut. Cu rugăciunile lor Domnul a ocrotit neamul nostru în vremuri de prigoană; să nu fie rugăciunea noastră prea rece pentru a ne învrednici să îi vedem cinstiți astăzi în rândurile sfinților. Amin!

Julia Cârjeu

✙ Catehism - despre rugăciune

Ce este rugăciunea creștină?

Este modul nostru de a intra în legătură cu Dumnezeu, este dialogul nostru cu Creatorul, prin care ne arătăm credința, nădejdea și dragostea noastră.

Câte feluri de rugăciuni sunt?

Există patru feluri: Rugăciunea lăuntrică, Rugăciunea exterioară, Rugăciunea personală și Rugăciunea comună.

Ce este rugăciunea lăuntrică și ce este rugăciunea exterioară?

Rugăciunea lăuntrică se mai numește și rugăciunea minții. Aceasta se săvârșește în tăcere. Rugăciunea exterioară se rostește cu voce tare.

Cât de des trebuie să ne rugăm?

Aceasta depinde de cât de mare este iubirea noastră față de Dumnezeu. Cu cât iubim mai mult pe Dumnezeu, cu atât suntem mai des în legătură cu El. Cei mai vrednici sunt cei care se roagă neîncetat lui Dumnezeu, după cum le spunea Mântuitorul Hristos ucenicilor: "trebuie să se roage în toată vremea" (Luca XVIII, 1).

Cum ne putem ruga neîncetat?

Ne putem ruga neîncetat în gând sau în chip lăuntric. Putem să ne îndreptăm rugăciunile noastre tăcute către Dumnezeu, chiar și atunci când călătorim sau când lucrăm: laudându-L, slăvindu-L sau chemându-L în ajutor.

Care este cea mai scurtă rugăciune tăcută?

"Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă!"

Ce este rugăciunea personală și ce este rugăciunea comună?

Rugăciunea personală este aceea săvârșită de om în singurătate, în sine sau tăcut. Rugăciunea comună este rugăciunea omului însoțită cu cea a altor oameni, în biserică sau în alt loc.

Care dintre aceste rugăciuni sunt obligatorii pentru fiecare creștin?

Ambele feluri de rugăciuni sunt obligatorii pentru fiecare creștin. Trebuie să ne rugăm tainic, lăuntric și, de asemenea, public și cu voce tare. Trebuie să ne rugăm în tot locul, și când suntem singuri, dar și împreună cu alți creștini, în biserică. Sfinții ne sunt modele.

Care sunt momentele principale ale fiecărei rugăciuni adevărate?

Fiecare rugăciune are de obicei trei părți: mulțumire, cerere și mărire. Mai întâi, mulțumim lui Dumnezeu pentru tot ce

am primit de la El, apoi îl rugăm să ne dea ceea ce ne este de trebuință într-un anumit moment, iar în al treilea rând aducem slavă și preamărim bunătatea, puterea și slava Sa.

Sfinții Părinți ne învață să ne concentrăm atenția la rugăciune, astfel încât, ceea ce rostим cu buzele, să înțelegem cu mintea și să simțim cu inima.

Privitor la rugăciunea personală, Mitropolitul cărturar Bartolomeu Anania spunea: "Din experiența mea personală aș da următorul sfat: când te găsești în fundul prăpastiei să nu disperși, iar, dacă ai ajuns în vârful muntelui, să nu amețești. Să știți că această a doua primejdie este mai mare decât prima: să amețești când ajungi sus. Pentru că în fundul prăpastiei

apelezi la rugăciune, ca izvor de putere, însă când ai ajuns în vârful muntelui uiți de ea. Aceasta nu înseamnă că trebuie să solicităm veșnic de la Dumnezeu fundul de prăpastie, dar, fatalmente, într-o groapă adâncă sau mai puțin adâncă aproape fiecare dintre noi cădem o dată sau de două ori în decursul unei vieți. Este important să avem această armă, care este rugăciunea nesofisticată, fără pretenții, care, însă, te sfințește prin sfințenia ei, prin care simți că nu mai ești singur, prin care simți că te însoțește în primejdie, că te însoțește în boală, că-ți întinde o mână. Este suficient ca tu să fii receptiv."

Catehismul Ortodox/ Pr. Romică-Nicolae Enoiu

"Paștile cele sfințite astăzi nouă s-au arătat. Paștile cele nouă și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile Hristos-Izbăvitorul; Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii." (*Stihirile Paștilor*)

"Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domn Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm Hristoase și Sfântă Învierea Ta o laudăm și o mărim, că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți toți credincioșii, să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos; că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat". (*Tropar*)

Izvorul Tămăduirii - Vinerea luminată

În Vinerea din Săptămâna Luminată, Biserica Ortodoxă sărbătorește Izvorul Tămăduirii. Este un praznic închinat Maicii Domnului, menit să arate rolul Fecioarei Maria în lucrarea mântuirii oamenilor și dăruirea ei pentru ajutorarea celor în suferințe. Numele de Izvorul Tămăduirii amintește de o serie de minuni săvârșite la un izvor aflat în apropierea Constantinopolului, descoperit de Maica Domnului Împăratului Leon (457-474). Acesta a ridicat pe acel loc o biserică, iar mai târziu împăratul Justinian (527-565), care s-a vindecat de o boală grea, după ce a băut apă din acest izvor, a înălțat o biserică măreață în semn de mulțumire. Actualul locaș datează din 1835.

Maica Domnului a dăruit și poporului român izvoare tămăduitoare. Unul din acestea se afla la **Mănăstirea Ghighiu** (în apropiere de Ploiești). Potrivit Tradiției, episcopul sirian care a adus icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului în această mănăstire (1958), a cerut iertare Fecioarei pentru că a luat icoana din locul în care se afla, iar a doua zi, în locul în care s-a rugat, a apărut un izvor tămăduitor. Un alt izvor cu apă vindecătoare se afla la **Mănăstirea Dervent** (jud. Constanța). Tradiția spune că acest izvor a țâșnit din locul în care Apostolul Andrei a lovit piatra cu toiagul. Alt loc binecuvântat cu apă tămăduitoare este izvorul de la **Mănăstirea Horăicioara** din județul Neamț. Acest izvor a fost descoperit acum un secol, datorită rugăciunilor monahilor către Maica Domnului de a le dăruia un izvor mai aproape de mănăstire. El izvorăște de sub muntele Feriga și se află la 50 m de biserică mănăstirii.

Nu trebuie uitate izvorul de la **Mănăstirea Cetățuia Negru Vodă**, din județul Argeș și cel de la **Biserica Greacă** din Brăila, descoperit în anul 1863.

În biserici la această sărbătoare, după Sfânta Liturghie, se săvârșește slujba de sfințire a apei (aghiasma mică), după o rânduială adecvată Săptămânii Luminate.

“Preacurată, preanevinovată, preamilostivă, prealăudată, pururea **Fecioară Născătoare de Dumnezeu Marie, izvor al dumnezeieștii tămăduiri, grabnic ascultătoare și ajutătoare**, apărătoare nebiruită a creștinilor, mijlocitoare statornică către Făcătorul, nădejdea, acoperământul și mângâierea celor ce aleargă la tine, îți cerem dumnezeiasca ta înțelegere. Nimeni din cei ce au venit la tine cu credință nu a ieșit afară lepădat, curată Fecioară Născătoare de Dumnezeu, ci, cerând harul, a primit darul cererilor celor de folos”. (Rugăciunea Fericitului Filotei Zervakos)

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Mulțumim călduros FAMILIEI PRINCIARE STURDZA pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina
www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU
Tel./Fax: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

e-mail: r-enoiu@gmx.ch

Slujbele se săvârșesc în **Cripta Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich**.

De la Gara Centrală (Hauptbahnhof) Zürich cu tramvaiul 11 (în direcția Auzelg) până la stația **Radiostudio**, din această stație cu **troleibuzul 32** (în direcția Holzherud), se coboară la stația **Einfangstrasse** (care se află în fața Bisericii).

Cu automobilul: Autostrada A1, fie venind din direcția St. Gallen-Winterthur, fie venind din direcția Bern-Aarau-Basel, se urmează ieșirea „Zürich-Affoltern“ (61), apoi se ajunge chiar pe Wehntalerstrasse și se urmărește numărul 451, care se află pe partea dreaptă a străzii (în direcția de mers).

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare). Contact: Anemone Maxim (mail: scoalaparohiala.zurich@yahoo.com)

Donații, contribuții:

IBAN: CH85 0483 5035 8248 3100 0, SWIFT/BIC: CRESCHZZ80H, Konto: 80-500-4, Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St. Nikolaus, Wehntalerstr. 451, 8046 Zürich

Colegiul de redacție:

Pr. Romică-Nicolae Enoiu, Anemone Maxim, Milica Enoiu, Iulia Cârjeu

Grafică și tehnoredactare: Mirela Christescu, Alina Bălan